

8949

1775/29.

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN

CONTVMACIA
NON COMPARENTIS FACIAT
VT A PRAEVENTIONE CITATIONE

EXORTA POSSIT RECEDI

QVAM

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESS. PVBLIC. ORDINAR. IVR. NAT. ET GENT.

ET SOCIETAT. LITERAR. DVISBVRGENS.

SOCIO

IN AVDITORIO IVRIDICO

DIE XXIX. IVNII ANNO MDCCCLXXV.

DEFENDET

AVGVSTVS FRIDERICVS RICHTER

TAVTOWALDENS.

LIPSIAE

EX OFFICINA LANGENHEMIA.

QUESTIO
IURIS CONTROVERSI

AN

CONTRA M. A. C. I. A.

NON COMPROMISSIS FACIAT

UT IURIS CONTRA

CONTRA M. A. C. I. A.

AN

HEC IURIS CONTRA M. A. C. I. A.

AN

D. C. I. S. I. N. O. H. A. B. E. R. E. T. I. N. O.

AN

IN A. D. O. R. I. O. I. U. R. I. S. D. I. C. T. O.

AN

DE

A. V. S. T. V. S. I. N. D. I. C. T. O. R. I. S. A. C. T. I. B. U. S.

AN

AN

AN

AN
C O N T R A M A C I A
NON COMPARENTIS FACIAT
VT A PRAEVENTIONE CITATIONE
EXORTA POSSIT RECEDI

§. I.

Sicuti in causis coram iudice tractandis maxime respiciendum est ad iudicis competentiam, ut quicquid vel ad iudicem incompetentem deferatur, vel ab eodem incompetente peragatur, antequam prorogatione interueniente competens factus sit, nullum producat effectum; ita in competentia iudicis facile dubitatio quaedam exoriri potest, si contingat, ut reus conueniendus duplici foro gaudeat. Habet tunc actor electionem, ut causam ad eum deferat, quam ex rei competentibus iudicibus sibi eligendum censeat. Quodsi ergo sibi elegerit

gerit actor iudicem atque libellum obtulerit, oriri potest praeuentionis ius, quod in eo consistit, vt coram eo causa simul delata tractanda sit, quamuis et alius iudex adsit, coram quo eadem controuersia recte tractari posset. Excluditur ergo praeuentione alterius iudicis ius cognoscendi causam, in qua alter iudex nihil poterit peragere, nisi eius, cui ex praeuentione ius exortum est, turbata iurisdictione. Adferunt inde Pragmatici teste MENCKENIO in *Theor. et Prax. Pandect. L. II. T. IV. §. XIV.* pendente praeuentione nihil esse innouandum adductis ex Pontificum Iuribus compilatis variis capitibus, quibus hanc defendunt opinionem. Sicuti vero iudici ius facit, vt ad eum causae cognitio atque decisio pertineat; ita et reo praeuentione existente nullum ius competere potest prouocandi ad alterum iudicem, vterque enim iudex competens est, reoque perinde esse debet, vtrum coram hoc, an altero conueniatur.

§. II.

An vero actori ius competat, si oblatione libelli iudicem elegerit, ab eodem reddendi atque ad alterum aequae competentem deferendi. Distinctio quaedam videtur adhibenda. Vtrum scilicet iudex iam citationes emisit nec ne. Si nondum emissae sunt citationes, nullum esse videtur dubium, posse adhuc actorem reuocato coram iudice libello variare atque ad alterum deferre iudicem aequae competentem causam suam. Cum enim nullum adhuc suae iurisdictionis actum peregit iudex, non videtur sibi sola libelli oblatione ex praeuentione ius consecutus esse. At vero si iam emisit citationem iudex, an tunc possit actor recedere causamque ad alterum deferre competentem iudicem, dubitari potest. Si liti et causae renunciare velit, omnino recipere libellum poterit actor, an vero ea quoque intentione, vt
coram

coram altero iudice causam peroraturus sit suam? Sane si praeuentionis ius exortum, verosimile mihi videtur, nequa iudicem, neque reum hoc ferre debere. Quod enim ad iudicem pertinet, obtinuit sane consensu interposito ex libelli oblatione et acceptione sua emissae citatione ius perfectum cognoscendi coramque suo tribunali tractandi causam. Quo iure litigaturus actor hoc iudici quaesitum ius eripiat? Aut enim obtinuit ius, ex praeuentione hinc eo laedendus non est iure; aut si negamus, obtinuisse iudicem ex praeuentione ius, eo adfirmamus simul, praeuentionem inter non entia referendam esse, quod tamen nollem. Concludo ergo hac specie, a iudice semel electo recedi non posse. Neque reus, qui iam citatus est, ferre debet, ut actor iudicem mutet existente praeuentione. Cum enim semel actor elegerit iudicem ex rei competentibus, reusque ab eo acceperit citationem, quam non possit super habere cuique parendum est; sequimur, reum quoque rite facta insinuatione citationis a competente iudice obtinuisse perfectum ius a citante iudice expectandi iudicium. Quodsi autem verum est, nemini ius suum perfectum eripi posse, quo iure, quaero, a praeuentione recedat actor, alterumque iudicem eligat contra iudicis et rei iura quaesita. Neque obstat, quod nondum lis contestata. Haec enim incompetenti iudici ius iudicandi tribuit, non autem in competente necessaria est obseruatu, quippe cui iam ius competit, quod sit competens.

§. III.

Iam vero ex his facile patebit, quid sentiendum videatur, praeuentione existente citatis partibus, an si actor in termino non compareat, reus vero contumaciam ipsius accuset, an tunc liceat actori ad alterum aeque competentem actionem suam transferre. Forfan videtur defendi posse
haec

haec sententia distinctione facta, pro vt ex iure contumacia actoris accusata. Quod si enim eo tendat contumaciae accusatio, vt reus ab instantia liberetur, restituitur impensis, nec vt aetori liceat continuare nouiter instituta actione litem, nisi prius praestita de prosequenda lite cautione; possit liberatio ab instantia, cum oblatus primum libellus omni effectu destituatur, causam continere; vt putemus ius ex praeventione simul amisisse iudicem, vt ergo recedendo ab eodem laedi posse haud videatur altero electo iudice aequae competente. Sed salua videtur res. Cum enim iudicium accipit reus, aetorisque accusauit contumaciam, facile patet expensarum per hunc iudicem petendarum potestatem obtinuisse reum, imo cautionem de prosequenda lite ex iudicato ad contumaciam accusatam exigere reo licere. Iam si variatio licita, quo iure alter iudex contra actorem contumacem progredi possit, vt damnaret ad solutionem expensarum, cum contra eundem inobedientiam non commiserit, et quo iure exigat coram altero cautionem de prosequenda lite, quum apud eum antea nulla actio instituta fuerat, et quid remoretur iudicem, quo minus citationes emittat obseruato prius rei iure, hanc cautionem exigendi. Non videntur itaque et iudicis et rei iura permittere, vt, licet non comparuerit actor, praeventio cesset. Quod si vero actor saltem eo sit contumax ex iure, vt condemnetur in expensas atque citandus sub praeiudicio, vt vocant, amittendi sui agendi iuris? Facile patet, eo minus variare actorem posse quippe alter iudex sub praeiudicio actorem citare non possit amittendae actionis, quo ipso reus detrimentum pateretur in suo iure perfecto, cui tamen ius, quod ipsi in actorem competit, eripi nequit.

§. IV.

Quae cum ita sint, decidi poterit facilius proposita nostra quaestio, an reo contumace liceat ad alterum aequae competentem transire. Possit quidem suo quem obtinuit contra reum ex eius contumacia favori renunciare actor, ni iudicis ex praeventione quaesitum ius detrimentum pateretur. At quis actor, si reus citatus haud comparuit, tam stultus esset, ut mallet a priori recedere iudice atque ad alterum transire aequae competentem, quam ut contumacem potius reum accusaret, atque quem habere poterat confessum conuictumque, relicto priori iudice a contumaciae poena liberare. Patet exinde, licet contumax sit reus, si semel praeventio existat vel ob iudicis ius quaesitum per emissam ritaeque partibus insinuatam citationem, vel ob ipsius actoris perfectam utilitatem, qui ex contumacia rei in lite vincit, a priori iudice recedi et ad alterum aequae competentem accedi haud posse.

§. V.

Tandem superest, ut adhuc quaeramus, quid iuris, si utraque pars et actor et reus circumduxerint terminum, an a priori iudice recedere et variare actor possit, ut praeventio amplius non seruetur BOEPMERVS in *Introduit. in Ius Digest.* L. II. Tit. IV. §. 28. et alii adfirmant, cessare praeventionem ob terminum circumductum. Prouocant, ut probent ad L. 73. §. 1. 2. ff. de iudic. Scripserat VLPPIANVS: *Quod si is, qui edictum peremptorium impetrauit, absit die cognitionis: is vero, aduersus quem impetratum est, adsit, tum circumducendum erit edictum peremptorium, neque causa cognoscetur, nec secundum praesentem pronuntiabitur. Circumducto edicto videamus, an amplius reus conueniri possit: an vero salua quidem lis est, verum instantia tantum edicti perierit, et magis est, ut instantia tantum perierit, ex integro autem litigari possit.* Sed quis non

non videt, hanc legem tantum agere de poena contumaciae actoris seu illius, qui edictum peremptorium impetrauerat, quo edicto ab impetrante circumducto nihil in causa decidendum videbatur. Sed ab instantia praesens liberabatur, salvo de caetero impetrantis iure. Quid haec ad praeuentionem? Licet enim ab instantia liberetur is, contra quem edictum impetratum, tamen exinde non sequitur cum ex integro litigari debet, ergo cessare ius praeuentionis. Nam de nouo eidem iudici prius electo offerri potest noua actio. Hinc lex nihil probat. Ita nec grauior est probatio petenda ex Constitutione IUSTINIANI in *L. 13. §. 2. C. de iudic.* quippe nec hac lege de circumducto termino in eum finem, vt praeuentionio vim suam amittat, agitur. Quapropter vel ob iudicis ius iam ex emissâ citatione quaesitum, vel ob electionem ab actore iam factam, putem praeuentionem non cessare, licet circumductus terminus sit, imo vel actor, vel reus contumaciam commiserit.

Leipzig, Diss., 1775 A17

ULB Halle

3

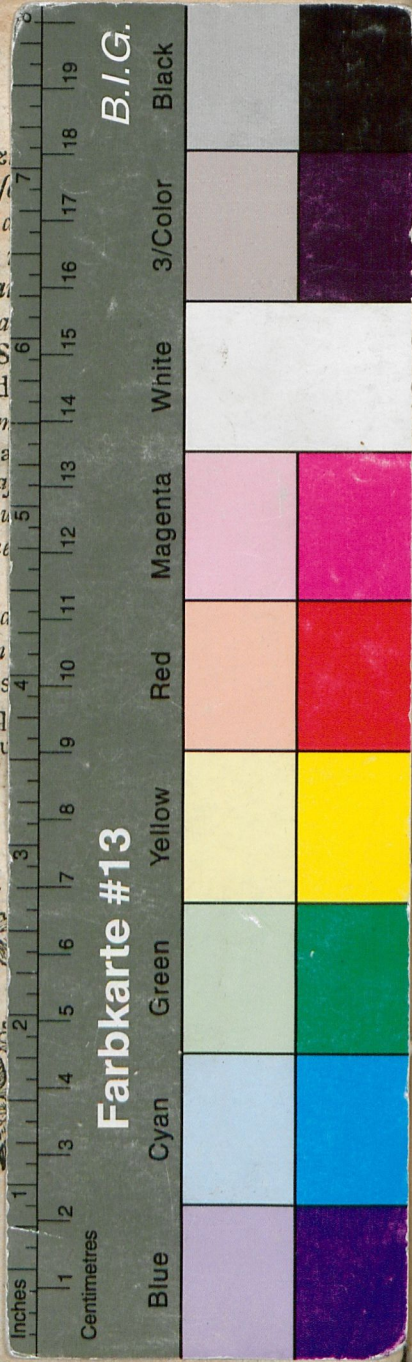
003 719 030

SB

1775

B.I.G.

Farbkarte #13

8949

1775,29

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN
CONTVMACIA
NON COMPARENTIS FACIAT
VT A PRAEVENTIONE CITATIONE
EXORTA POSSIT RECEDI
QVAM
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
PRAESIDE
D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESS. PVBLIC. ORDINAR. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIETAT. LITERAR. DVISBVRGENS.
SOCIO
IN AVDITORIO IVRIDICO
DIE XXIX. IVNII ANNO MDCCCLXXV.
DEFENDET
AVGVSTVS FRIDERICVS RICHTER
TAVTOWALDENS.
LIPSIAE
EX OFFICINA LANGENHEMIA.

